

तृष्णायायार्तिरनवस्थितचित्ततातज्जुःखं दुःखस्यातिर्विनाशस्तज्जुःखं ॥ २२ ॥ संतेयं सुखदुःखधाराइत्यतस्याज्यैवेत्याह सुखस्येत्यादिना ॥ २३ ॥ २४ ॥ दुःखमूर्छितः दुःखेन वर्धितः एकांगमपि सर्पदष्टांगुष्ठवत्त्यजेत्किमुतबाह्यंराज्यादीतिभावः ॥ २५ ॥ हृदयेनशोकमूलेन ॥ २६ ॥ प्रियंआचरन्कुर्वन्केनहेतुनाकथंकेनप्रकारेणकस्यसंबंधीतिज्ञास्यसि ॥ २७ ॥ मूढतमाः प्रसुप्तनरवज्जडाः बुद्धेः

दुःखमेवास्तिनसुखंतस्मात्तदुपलभ्यते ॥ तृष्णार्तिप्रभवंदुःखंदुःखार्तिप्रभवंसुखं ॥ २२ ॥ सुखस्यानंतरंदुःखंदुःखस्यानंतरंसुखं ॥ ननित्यंलभतेदुःखंननित्यंलभतेसुखं ॥ २३ ॥ सुखमेवहिदुःखांतंकदाचिदुःखतःसुखं ॥ तस्मादेतद्वयंजत्याद्यइच्छेच्छाश्वतंसुखं ॥ २४ ॥ सुखांतप्रभवंदुःखंदुःखांतप्रभवंसुखं ॥ यन्निमित्तोभवेच्छोकस्तापोवादुःखमूर्छितः ॥ आयासोवापियन्मूलस्तदेकांगमपित्यजेत् ॥ २५ ॥ सुखंवायदिवादुःखंप्रियंवायदिवाऽप्रियं ॥ प्राप्तंप्राप्तमुपासीतहृदयेनापराजितः ॥ २६ ॥ ईषदप्यंगदाराणांपुत्राणामाचरन्प्रियं ॥ ततोज्ञास्यसिकःकस्यकेनवाकथमेवच ॥ २७ ॥ येचमूढतमालोकेयेचबुद्धेःपरंगताः ॥ तएवसुखमेधंतेमध्यमःक्लिश्यतेजनः ॥ २८ ॥ इत्यब्रवीन्महाप्राज्ञोयुधिष्ठिरससेनजित् ॥ परावरज्ञोलोकस्यधर्मवित्सुखदुःखवित् ॥ २९ ॥ येनदुःखेनयोदुःखीनसजातुसुखीभवेत् ॥ दुःखानांहिक्षयोनास्तिजायतेत्यपरात्परं ॥ ३० ॥ सुखंचदुःखंचभवाभवौचलाभालाभौमरणंजीवितंच ॥ पर्यायतःसर्वमवाप्नुवंतितस्माद्धीरोनैवहृष्येन्नशोचेत् ॥ ३१ ॥ दीक्षांराज्ञःसंयुगेयुद्धमादुर्योगंराज्येदंडनीत्यांचसम्यक् ॥ वित्तत्यागोदक्षिणानांचयज्ञेसम्यग्दानंपावनानीतिविद्यात् ॥ ३२ ॥ रक्षनूराज्यंबुद्धिपूर्वनयेनसंत्यक्तात्मायज्ञशीलोमहात्मा ॥ सर्वान्लोकान्धर्मदृष्ट्याचरंश्चाप्यूर्ध्वदेहान्मोदतेदेवल्लोके ॥ ३३ ॥ जित्वासंग्रामान्यालयित्वाचराष्ट्रंसोमंपीत्वावर्धयित्वाप्रजाश्च ॥ युक्त्यादंडंधारयित्वाप्रजानांयुद्धेक्षीणोमोदतेदेवल्लोके ॥ ३४ ॥ सम्यग्वेदान्प्राप्यशास्त्राण्यधीत्यसम्यग्राज्यंपालयित्वाचराजा ॥ चातुर्वर्ण्यंस्थापयित्वास्वधर्मेपूतात्मावैमोदतेदेवल्लोके ॥ ३५ ॥ यस्यवृत्तंनमस्यंतिस्वर्गस्थस्यापिमानवाः ॥ पौरजानपदामात्याःसराजाराजसत्तमः ॥ ३६ ॥ इतिश्रीमहाभारतेशांतिप०राजध०सेनजिदुपाख्यानेपंचविंशोऽध्यायः ॥ २५ ॥ ॥ ७३ ॥ वैशंपायनउवाच अस्मिन्नेवप्रकरणे धनंजयमुदारधीः ॥ अभिनीततरंवाक्यमित्युवाचयुधिष्ठिरः ॥ १ ॥ यदेतन्मन्यसेपार्थनज्यायोस्तिधनादिति ॥ नस्वर्गोनसुखंनार्थोनिर्धनस्येतितन्मृषा ॥ २ ॥

परं ब्रह्मगताः प्राप्ताः अतस्त्वमधमस्तु न भवसि मध्यमोऽपि मा भूरित्यर्थः ॥ २८ ॥ २९ ॥ येन तृष्णादिनिमित्तेन ॥ ३० ॥ भवाभवौ ऐश्वर्यानिश्वर्ये ॥ ३१ ॥ दीक्षामिति राज्ञोयागयोगसंन्यासस्थानीयाः युद्धं पालनं क्रतौ वित्तत्यागश्चेतितान्येवास्यपावनानीत्यर्थः ॥ ३२ ॥ संत्यक्तात्मानिरहंकारः ॥ ३३ ॥ ३४ ॥ ३५ ॥ ३६ ॥ इति शांतिप० रा० नै० भा० पंचविंशोऽध्यायः ॥ २५ ॥ ॥ ७३ ॥ अस्मिन्नेवेति ॥ १ ॥ २ ॥